

شهر های خوابگاهی یا اقتصادی؟

محسن رضایی، معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری می‌گوید: شهرهای مختلف کشور باید از حالت خوابگاهی بیرون بیایند و خود را با شرایط و تعینسرات و تحولات اقتصادی روز تطبیق دهند و اقتصادی شوند. او توضیح می‌دهد: برخی کشورهای منطقه به این نتیجه رسیده‌اند که اولویت پیشرفت اقتصادی است، همچون عربستان که این روزها می‌خواهد با حل مشکلاتش با ایران و ایجاد فضای امن در منطقه هر چه سریع‌تر اقتصاد را پیشرفت دهد. به گفته او، ظرف ۱۰۰ سال گذشته صنعتی شدن ایران به صورت وارونگی درآمده؛ اقتصاد به مرور دولتی شد و مردم بیش از آنکه در میدان باشند، نظاره‌گر شدند و بیشتر شهرهای ایران به جای آنکه اقتصادی بیندیشند، خوابگاهی شده‌اند. در حالی‌که شهر اقتصادی یعنی آنکه محور فعالیت‌هایش روی اقتصاد باشد و از خانه‌ها و کوچه‌هایش فعالیت‌های اقتصادی بچوشد. روشن است که مولدسازی شهرهای کشور نیازمند یک افق روشن اقتصادی است و تا زمانی که اقتصاد کلان کشور از عدم‌تعادل‌ها رنج می‌برد و با تورم بالا مواجه است، سیاست دولت‌ها هم باعث متورم‌شدن شهرها شده و عملاً کیفیت زندگی و فعالیت اقتصادی در هاله‌ای از ابهام قرار می‌گیرد.

به هر میزان که اقتصاد ایران گرفتار پدیده مداخله حداکثری دولت‌ها باشد، انتظار اینکه شهرهای ایران در مسیر توسعه قرار گیرند، دور از ذهن خواهد بود و به جای آن شاهد انباشت چالش‌ها و مشکلات خواهیم بود. یک سرمایه‌گذار موفق نیازمند یک محیط امن با افق بلندمدت است و تجربه کشورهای موفق از کره جنوبی گرفته تا عربستان نشان می‌دهد که سیاست‌گذاران نظر به آینده دارند و در گذشته زندگی نمی‌کنند. جوشش فعالیت‌های اقتصادی مؤثر و کارآمد در فئکان یک بستر امن سرمایه‌گذاری و تعادل در محیط کلان اقتصادی ممکن نخواهد بود و نتیجه اینکه ما شاهد رشد بی‌قواره شهرها هستیم.

نقد خبر

زلزله خاموش و نجات آبی

■ **خبر:** منصور شیشه فروش، مدیر کل مدیریت بحران استانداری اصفهان گفت: حفر چاه‌های غیر مجاز آب، یکی از اصلی‌ترین عامل نابودی منابع زیرزمینی است. او افزود: ۸ هزار و ۸۷۰ حلقه چاه غیرمجاز در این استان در ۱۵ سال گذشته بر و مسدود شده و نیز ۱۸ هزار پروانه بهره‌برداری چاه کشاورزی تا سال گذشته اصلاح و تعدیل شده است.

■ **نقد:** نه تنها نجات آبی نصف جهان بلکه نسخه احیای دست‌های ایران در معرض زلزله خاموش فرونشست زمین و کسری خط‌ناک آب‌های زیرزمینی سه اراده و عمل مسئولان در اجرای قانون قانون بستگی دارد و در سایه ضعف اجرای قانون و نظارت ضعیف، نمی‌توان از این زلزله رهایی یافت. البته نجات از این وضعیت نیازمند یک همکاری ملی و مشارکت همگانی است بهنجوی که از یک سو الگوی کشت در کشور اصلاح، میزان برداشت آب از سفره‌های زیرزمینی قاعده‌مند و متناسب با شرایط اقلیمی و چالش‌ها تعدیل شده و با تخلفات در برداشت غیرمجاز آب برخورد شود. به واقع اگر چاره‌ای ملی اندیشیده نشود و راهکارهای عملیاتی به اجرا در نیاید، هر سال شاهد فرونشست‌های بیشتر خواهیم بود و حتی دامنه آن به درون شهرها و ساختمان‌ها کشیده خواهد شد. استفاده از تجربه‌های موفق جهانی هم می‌تواند به کمک آید و مهم این است که در سایه نظارت و اجرای قانون، الگویی برای بهبود وضعیت معیشتی و کنواورژن درگیر تنش آبی هم به اجرا در آید تا آنها هم همراه شوند. مهم این است که همه به این درک مشترک برسیم که در یک کشور با شرایط اقلیمی و آبی خاص قرار داریم و فرصت تکرار خطاهای گذشته را نخواهیم داشت.

بازار

افزایش ۲۵ درصدی قیمت شوینده‌ها

قیمت شوینده‌ها از ابتدای امسال با افزایش دست کم ۲۵ درصدی همراه بوده است. به گزارش همشهری و براساس اظهارات فروشنندگان محصولات شوینده و بهداشتی و سوپرمارکت‌ها، قیمت انواع محصولات شوینده از روزهای ابتدای امسال و بعضا از اسفند سال گذشته ۲۵ درصد و بالاتر رشد داشته و این در حالی است که هنوز مجوزی برای افزایش قیمت این محصولات از سوی نهادهای ذیربط صادر نشده‌است. انجمن صنایع شوینده و بهداشتی ایران پاییز سال گذشته درخواست افزایش ۲۵ درصدی قیمت تولیدات را مطرح کرد که مورد موافقت سازمان حمایت قرار نگرفت. نایب‌رئیس این انجمن یکماه پیش اعلام کرد اگر کمتر از ۲۵ درصد افزایش قیمت برای این صنعت ملاحظه شود به‌طور قطع مشکلاتی برای تولید کنندگان ایجاد می‌شود که می‌تواند نگران‌کننده باشد.

برند	مشخصات	قیمت‌ها به تومان
لکتیو	مورتنی-۲۵ لیتری	۱۱۸،۰۰۰
نوتکتس	جنرال-۱۳ لیتری	۶۰،۰۰۰
ایدرآ	مورتنی-۲۷ لیتری	۱۵۸،۰۰۰
پرسپل	پریمیوم-۲۴ لیتری	۲۰۸،۰۰۰
امو	لیاس مشکی ۱،۱ لیتری	۶۰،۰۰۰
سافتلن	جنرال HD-۱۳ لیتری	۱۴۰،۰۰۰
تست	سفید و روشن-یک لیتری	۶۰،۰۰۰
اتک	مطهر-یک لیتری	۶۰،۰۰۰
لک‌واش	۲ لیتری	۱۰۸،۰۰۰
تاز	رنگین‌شوی-۲،۷ لیتری	۱۴۶،۰۰۰
کامفورت	مشکی و تیره-۲،۷ لیتری	۱۲۵،۰۰۰

اقتصاد

خلیج فارس تا خزر با یک بلیت

توافق ۱/۶ میلیارد یورویی ایران و روسیه برای تکمیل راه‌آهن رشت-آستارا امضا شد

آرین رضایی
روزنامه‌نگار

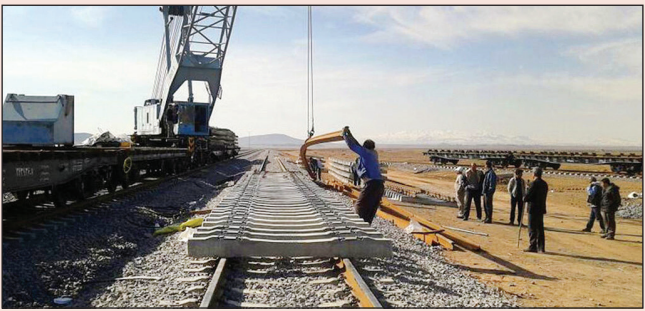
در موافقتنامه‌ای که شامگاه سه‌شنبه بین وزیر راه و شهرسازی ایران و معاون نخست‌وزیر روسیه به امضا رسید، قرار است روس‌ها تا سقف ۱،۶ میلیارد یورو در ساخت خط آهن رشت- آستارا سرمایه‌گذاری کنند. با احداث این

خط آهن، آخرین بخش از کریدور تجاری شمال-جنوب تکمیل می‌شود. مسیر این کریدور در ایران از بنادر جنوبی به بنادر شمالی است. به گزارش همشهری، خط آهن رشت- آستارا عملاً تکمیل‌کننده گذرگاه ریلی حمل‌ونقل در کریدور شمال به جنوب است که جنوب شرق آسیا، هند و خلیج فارس از طریق ایران و قفقاز به روسیه وصل می‌شوند و از آنجا به خلیج فنلاند و نهایتاً شمال اروپا وصل خواهند شد. مهر داد بذر پاش، وزیر راه و شهرسازی دیروز در همین

باره گفت: گسترش ظرفیت ترانزیتی مسیر دریایی از طریق کریدورهای شمال-جنوب در امتداد غرب و شرق دریای خزر می‌تواند بر کاهش ترافیک زمینی سنگین قفقاز نیز مؤثر باشد. ویتالی ساولیف، وزیر حمل‌ونقل روسیه نیز در این باره گفت: تکمیل کریدور ریلی شمال-جنوب از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که از طریق احداث راه‌آهن رشت- آستارا صورت می‌گیرد و روسیه عزم جدی برای تسهیل و کمک به ساخت این پروژه دارد.

فایده راه آهن رشت-آستارا چیست؟

راه آهن رشت-آستارا به طول ۱۶۲،۵ کیلومتر در ۲ قطعه طراحی شده و شامل ۱۹ نقطه ایستگاه صومعه‌سار، مانسل، رضوانشهر، پرمسر، اسالم، لیسار، حویق، لوندویل و آستارا می‌شود. تکمیل راه‌آهن رشت- آستارا راه‌آهن ایران را به راه‌آهن کشورهای قفقاز، روسیه، اسکاندیناوی و شمال اروپا متصل می‌کند. از سوی دیگر، تکمیل این مسیر ریلی مزایایی از جمله تسهیل در مبادلات بازرگانی از مبادی و مقاصد بندر هلسنکی، فنلاند، هامبورگ آلمان، باتومی گرجستان و بنادر جنوبی ایران، دهلی هند، کراچی

گرفته، قرار است ظرفین مسائیل محیط‌زیستی را حین اجرای پروژه رعایت کنند. به گفته مجریان پروژه، در مسیر خط آهن رشت- آستارا حتی یک درخت هم قطع نمی‌شود؛ حتی در قطعه جنگل گیسوم برای احداث خط آهن هیچ درختی در مسیر قطع نمی‌شود زیرا مسیر راه‌آهن در جنگل گیسوم، در تقاطق با بخشی

مسائل زیست‌محیطی

طبق طرح‌های اجرایی پروژه رشت-آستارا، بخشی از مسیر این خط آهن از مسیر جنگل گیسوم می‌گذرد. با توجه به اهمیت این منطقه که تنها جنگل جلگه‌ای ایران است و در کنار دریا قرار

افزایش ۴۰ درصدی قیمت لوازم خانگی

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی: قیمت برخی لوازم خانگی ایرانی از نرخ محصولات خارجی قاجاق موجود در بازار هم بالاتر رفته است

قیمت لوازم خانگی به روایت آمار		
بازه قیمت لوازم درشت خانگی تولید داخل		
یخچال فریژر ساییدبای‌ساید	ماشین لباسشویی	ماشین ظرفشویی
۸۰ تا ۳۰ میلیون تومان	۲۴ تا ۱۱ میلیون تومان	۳۰ تا ۲۶ میلیون تومان
یخچال فریژر	ماشین ظرفشویی	یخچال فریژر
۱۰ تا ۸ میلیون تومان	۳۰ تا ۲۶ میلیون تومان	۱۰ تا ۸ میلیون تومان
تولیزویون (۳۳ تا ۱۵۵ اینچ)		
کولرگازی	اجاق گاز	اجاق گاز رومیزی
۴۰ تا ۱۲ میلیون تومان	۲۵ تا ۸ میلیون تومان	۱۵ تا ۷ میلیون تومان
بازه قیمت لوازم خانگی ریز تولید داخل		
جاروبرقی	پایویر	غذاساز
۸ تا ۳ میلیون تومان	۵٫۶ تا ۲٫۵ میلیون تومان	۱۰ تا ۲٫۵ میلیون تومان
اتو بخار دستی	اتو بخار پرسی	
۶۰۰ هزار تا ۱٫۵ میلیون تومان	۷ تا ۳ میلیون تومان	

همیشه‌ری

اصل ماجرا

راه دشوار مهار تورم ۴۰ درصدی

چند روز پس از گزارش مرکز پژوهش‌های همبانی بر راه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت مهار تورم و تأکید بر ضرورت حذف دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی، رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد: اگر به‌دنبال کاهش نرخ تورم و هدایت آن به کانال‌های زیر ۴۰ درصد هستیم، یکی از مهم‌ترین متغیرها در این باره نرخ ارز است.

محمدرضا فریزن در عین حال توضیح می‌دهد: نرخ ارز بسیار متأثر از انتظارات، دیپلماسی اقتصادی و منابع ارزی ما در خارج از کشور است و باید مجموعه‌ای از سیاست‌ها را محقق کنیم که بخشی از آن در دولت و حاکمیت است. رئیس کل بانک مرکزی می‌گوید: تحقق کاهش نرخ تورم امر دشواری است، زیرا ۴۰ سال است تورم بالای ۴۰ درصد را تجربه کرده‌ایم. به گزارش همشهری، به‌نظر می‌رسد یکی از محورهای سیاستگذاری ضدتورمی بر کاهش فشار تحریم‌ها و بهبود وضع دسترسی به ارزهای کشور در خارج قرار گرفته و به گفته فریزن، در بسته ضدتورمی، برای وزارت امور خارجه نیز وظیفه‌ای را در نظر گرفتیم زیرا معتقدیم نقش آنها در حوزه ارز اهمیت دارد و این اراده در دولت نیز به‌وجود آمده است.

۱۲۲ دی‌ماه امسال، مرکز پژوهش‌های مجلس یکی از مسیرهای مهار تورم در کوتاه‌مدت را حذف نرخ ارز دستوری اعلام و تأکید کرد: باید دامنه مجاز رشد و نوسان نرخ ارز در سال ۱۴۰۲ مشخص شده و نظام پرداخت‌های بین‌المللی اصلاح و متنوع شود. اما رئیس شورای پول و اعتبار با اصرار بر حفظ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی، می‌گوید: فعالان بازار ارز باید تابع مقررات ارزی کشور باشند و در حوزه مصارف ارزی اینکه در شرایط کنونی تحریم یک نرخ ارز داشته باشیم دستور است، اما از نظرات کارشناسی و پیشنهادهایی در این باره استقبال می‌کنیم.

با این حال رئیس کل بانک مرکزی همچنان از سیاست ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی دفاع می‌کند و می‌گوید: این نرخ با ارز ۲۲۰۰ تومانی متفاوت است زیرا در آن زمان دولت ارز را ۱۵ هزار تومان می‌خرید و به بانک مرکزی می‌گفت که ارز ۲۲۰۰ تومانی بدهد و مابه‌التفاوت آن به افزایش پایه پولی منجر می‌شد اما ارز را ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان می‌خریم و ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان می‌فروشیم و پایه پولی رشد نمی‌کند.

تلاش دولت برای پایین آوردن دمای اقتصاد ایران به زیر ۴۰ درصد چه نتیجه‌ای به همراه خواهد داشت و آیا نرخ تورم تا پایان سال به هدف ۲۵ درصد از قبل اعلام شده بانک مرکزی خواهد رسید؟ به‌نظر سخت خواهد بود زیرا مقدمات استوار برای تحقق این هدف در پیش رو است. راستی نرخ تورم در آخر سال ۱۴۰۲ چند درصد خواهد بود؟ کمتر از ۵۰، ۴۰ یا ۲۵ درصد؟ نقطه اختلاف بین مجلس و دولت به‌نظر بر سر اثرگذاری نرخ ارز دستوری بر تورم است و شاید گشایش ارزی بزرگ و بهبود فزاینده دسترسی به ارز بتواند باعث افت محسوس دمای تورم شود.

ارز

دلار در مسیر نزول

آماره‌انسان می‌دهد سرعت شیب نزولی قیمت دلار که هفته دوم اسفندماه سال قبل آغاز شده این روزها افزایش یافته و فقط ظرف دو هفته گذشته قیمت هر دلار آمریکا ۸ درصد افت کرده است. به گزارش همشهری، معود ناگهانی قیمت دلار در پاییز پارسل به تامل‌های اقتصادی منجر شد و این افزایش بلافاصله اثرش را روی دارایی‌های مختلف بر جای گذاشت. به‌طور سنتی هر زمان که قیمت دلار افزایش می‌یابد سایر دارایی‌ها نیز متناسب با رشد قیمت دلار افزایش می‌یابند. پاییز پارسال نیز که قیمت دلار به سرعت رشد کرد قیمت طلا، مسکن و خودرو بلافاصله رشد کردند و این موضوع به افزایش نگرانی‌ها منجر شد. با این حال آنگور که آماره‌انسان می‌دهد قیمت هر دلار آمریکا از هفته دوم اسفند سال قبل وارد شیب نزولی شده و این شیب نزولی اکنون بیشتر شده است.

سابقه رشد دلار از پاییز پارسال

آماره‌انسان می‌دهد قیمت هر دلار آمریکا از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان شهریور فقط ۱۸ درصد رشد کرده بود و با ۴ هزار و ۸۱۰ تومان افزایش از ۲۶ هزار و ۸۰۰ تومان به ۳۱ هزار و ۶۹۰ تومان رسید بود. اما با آغاز پاییز شیب صعودی قیمت دلار یکباره بیشتر شد و قیمت هر دلار آمریکا ابتدا وارد کانال ۴۰ و سپس ۵۰ هزار تومان شد و ظرف مدت کوتاه با ۳۳ هزار تومان افزایش نسبت به ابتدای سال در هفتم اسفندماه سال قبل به ۶۰ هزار تومان رسید. این ارقام نشان می‌دهد که قیمت هر دلار آمریکا در سال گذشته تا و هفته نخست اسفندماه بیش از ۱۲۲ درصد رشد کرده بود. اما از هفته دوم اسفندماه با تغییر سیاست‌های ارزی ورق برگشت و شیب قیمت دلار نزولی شد و ظرف ۲ هفته گذشته سرعت نزول قیمت دلار افزایش یافته است.

افزایش سرعت نزول

طبق آمارهای موجود سرعت شیب نزولی قیمت دلار این روزها افزایش یافته و ظرف دو هفته گذشته قیمت هر دلار آمریکا ۲ هزار و ۴۰۰ تومان معادل ۸ درصد افت کرده است. با این میزان نزول قیمت هر دلار آمریکا به کانال ۱۵ هزار تومان سقوط کرده است. برآورد می‌شود با تداوم روند نزولی فعلی قیمت هر دلار آمریکا بتواند وارد کانال ۱۰ هزار تومان شود.

از نظر تکنیکی چنانچه قیمت هر دلار آمریکا بتواند به زیر ۵ هزار تومان نزول کند سرعت نزول دلار بیشتر خواهد شد. تحلیلگران بر این باورند که یکی از دلایل نزول قیمت دلار گشایش سیاسی با کشورهای منطقه است و چنانچه این روابط سیاسی با سایر کشورها نیز گسترش یابد احتمالاً قیمت دلار با نزول بیشتری مواجه می‌شود. همچنین به‌نظر می‌رسد انتشار برخی اخبار ظرف دو هفته گذشته مبنی بر آغاز مذاکرات احیای برجام نیز بر بازار ارز تأثیر گذاشته است.

